

https://sisoftware.biz/portfolio/ispro-budget?gclid=Cj0KCQjwy4KqBhD0ARIsAEbCt6jnk149xl96q4GUIG-sioHBo0O9HuDKK4SVd91DOxqqWYV1VG5fgwEaAtZREALw_wcB (дата звернення 31.10.2023).

5. Наші продукти.URL: <https://heppy-buh.com.ua/> (дата звернення 31.10.2023).

6. Бухгалтерія. URL: <https://www.it.ua/products/buhgalterija> (дата звернення 31.10.2023).

УДК 330.4

Шинкаренко Лариса

к.пед.н, доцент, доцент кафедри менеджменту
Міжнародний гуманітарний університет

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГАЛУЗЕЙ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Руйнівна повномасштабна війна, розв'язана російським режимом в 2022 році, негативно вплинула на економіку України. Незважаючи на великі втрати, сільськогосподарське виробництво стало підґрунтям для продовольчої та фінансової безпеки українського суспільства. Діяльність аграрної галузі не призупинилась попри втрату сільськогосподарських територій, обстріл логістичних шляхів, пошкодження інфраструктури, кадрові проблеми.

У світі є багато прикладів, коли після масштабної війни економіка країни швидко досягала певного рівня економічного зростання. Післявоєнне відновлення економіки України неможливе без розвитку аграрної галузі. Вторгнення ворога показало, що світ зацікавлений в українській

сільськогосподарській продукції. Постраждали від російської агресії підприємства сільського господарства будуть відчувати велику потребу в інвестиційних надходженнях для модернізації виробництва та досягнення сталого розвитку. Цілком зрозуміло, що кожний інвестиційний проект ґрунтується на прискіпливій науковій оцінці результатів господарської діяльності підприємства, її переваг та слабких місць.

Зважаючи на провідне місце аграрної галузі в економіці України, проблемам ефективного управління господарчою діяльністю сільськогосподарських підприємств присвячено низку праць українських дослідників. Серед них виділимо праці В. Андрійчука, В. Гриньова, С. Кваші, В. Лагутіна, Т. Лозинської, Г. Тимофієва, Л. Швайки, О. Школьного, О. Шибаніної, В. Яценко та інших. Враховуючи особливий статус сільського господарства в українській економіці та масштаб збитків, що завдані військовими діями, проблема післявоєнного відновлення аграрної галузі потребує різностороннього наукового аналізу.

Для аналізу інвестиційної привабливості потрібно детальне дослідження фінансової та господарської діяльності підприємств сільськогосподарської галузі за останні роки перед повномасштабною війною. Оцінка рівня прибутковості та ступеня ризикованості капіталовкладень в суб'єкти господарської діяльності у різних сферах виробництва з використанням статистичних та математичних методів для запровадженої інвестиційної політики, запропонована у роботах [1; 2]. Метою дослідження є оцінювання інвестиційної привабливості галузей індустрії аграрного виробництва за допомогою статистично-математичного моделювання для планування процесу сталого розвитку сільськогосподарських підприємств.

Для дослідження інвестиційної привабливості вітчизняних галузей аграрного виробництва взято за основу

наступні статистичні показники: обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності у 2010 – 2021 роках та отриманий чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності за той же період. Вони розміщені на сайті Державної служби статистики України [3]. Обрано наступні галузі «Вирощування однорічних і дворічних культур» (код за Класифікатором видів економічної діяльності (КВЕД) – 01.1); «Вирощування багаторічних культур» (код за КВЕД – 01.2); «Відтворення рослин» (код за КВЕД – 01.3); «Тваринництво» (код за КВЕД – 01.4); «Змішане сільське господарство» (код за КВЕД – 01.5).

Для обчислення показників інвестиційної привабливості галузей аграрного сектору застосовано електронні таблиці MS EXCEL. Отримані результати наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Показники інвестиційної привабливості
сільськогосподарських підприємств

Види економічної діяльності	Код за КВЕД	Прибут-Ковість (%)	Ступінь ризику (%)
Вирощування однорічних і дворічних культур	01.1	19,15	5,76
Вирощування багаторічних культур	01.2	22,31	12,44
Відтворення рослин	01.3	16,83	8,63
Тваринництво	01.4	14,86	4,42
Змішане сільське господарство	01.5	-13,68	25,99
Допоміжна діяльність у сільському господарстві	01.6	-7,75	10,76

Проведений аналіз показує, що галузь «Вирощування однорічних і дворічних культур» має високий ступінь прибутковості (19,15%) та досить низький рівень ризику (5,76%). Таким чином, цей вид сільськогосподарської економічної діяльності є привабливим для інвестиційної діяльності. Зазначимо, що військова російська агресія суттєво вплинула саме на вирощування однорічних культур у зв'язку з закриттям логістичних шляхів.

Галузь «Вирощування багаторічних культур» є найбільш прибутковою (22,31%) та в той же час з високим рівнем ризику (12,44%). Зазначений вид економічної діяльності значно збільшив обсяги в останні передвоєнні роки.

Галузь «Відтворення рослин» має високий ступінь прибутковості (16,83%) та досить низький рівень ризику (8,63%). Цей клас включає вирощування посадкового матеріалу всіх видів, у тому числі черешків, кореневих пагонів та розсади, для відтворення рослин або щеплення дерев та є основою для нормального функціонування попередньої галузі.

Галузь «Тваринництво» також є стабільною та високоприбутковою 14,86% прибутковість, 4,42% рівень ризику.

Галузі «Змішане сільське господарство» та «Допоміжна діяльність у сільському господарстві» є збитковими, проте необхідними для плідної роботи інших галузей. Зрозуміло, що ці види сільськогосподарської економічної діяльності потребують суттєвої державної підтримки.

Перспективними напрямками подальшого дослідження зазначеної тематики є напрацювання методів практичного застосування отриманих результатів для проведення інвестиційної діяльності в реальному секторі індустрії аграрного сектору економіки.

Список використаних джерел

1. Шинкаренко В.М., Шарай Н.В., Шинкаренко Л.В. Оцінка інвестиційної привабливості сфери туризму статистичними та математичними методами. Інфраструктура ринку. 2023. № 72. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/72-2023>
2. Шинкаренко В., Шинкаренко Л., Орлов Є. Аналіз інвестиційної привабливості галузей індустрії гостинності за допомогою математичних методів. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2023. № 1-2 (302-303). С. 135-143. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-1-2-302-303-135-143>
3. Офіційний Сайт Служби Статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 05.05.2023)